

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 106239 18 Gž
Brčko, 04.09.2018. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Klaić Ilje kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Kadrić Zijada kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S.M. iz M. P., zastupan po punomoćniku K.V., advokatu iz Kancelarije ..., protiv tužene S.B. rođene L. iz M. P., radi izmjene odluke o doprinosu za izdržavanje, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 106239 17 P od 28.03.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 04.09.2018. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Žalba tužitelja S.M. iz M.P. se odbija i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 106239 17 P od 28.03.2018. godine, POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 106239 17 P od 28.03.2018. godine, odlučeno je kako slijedi:

„Mijenja se presuda Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj: 96 o P 010358 10 P od 17.01.2011. godine kojom je tužilac S.M., sin M., obavezan da na ime izdržavanja tužene S.B., kći T., doprinosi mjesečno u iznosu od 30% penzije koju ostvaruje, tako što se utvrđuje obaveza tužioca da na ime izdržavanja tužene doprinosi mjesečno u iznosu od 10% od penzije koju ostvaruje.

Sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva preko dosuđenog iznosa tužilac se odbija.“

Protiv navedene presude tužitelj S.M. (u daljem tekstu tužitelj) blagovremeno je izjavio žalbu i to zbog povrede odredaba parničnog postupka,

pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži i prvostepenu presudu preinači u dijelu u kojem je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja, tako što će u cijelosti usvojiti tužbeni zahtjev.

Tužena S.B. rođena L. (u daljem tekstu tužena) je blagovremeno odgovorila na žalbu, te je pobijajući navode žalbe zatražila da ovaj sud odbije žalbu tužitelja kao neosnovanu i potvrdi prvostepenu presudu.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14 – u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku) ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz sljedećih razloga:

U ovom sporu tužitelj tužbenim zahtjevom traži da sud ukine njegovu obavezu izdržavanja tužene, utvrđenu presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj P-22/02-II od 20.08.2002. godine, koja je u pogledu visine doprinosa tuženog S.M. izmijenjena presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 010358 10 P od 17.01.2011. godine.

Prema razlozima pobijane presude i stanju spisa predmeta u prvostepenom postupku je utvrđeno: da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj P-22/02-II od 20.08.2002. godine obavezan S.M. (tužitelj u ovom sporu) da na ime izdržavanja S.B. kao neobezbjeđene supruge, sa kojom je brak razveden, (tužene u ovom sporu) mjesečno doprinosi 50% od penzije koju ostvaruje kod Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske; da je presudom istog suda broj 96 o P 010358 10 P od 17.01.2011. godine doprinos tužitelja S.M. za izdržavanje tužene S.B. smanjen na 30% penzije koju ostvaruje kod istog Fonda, da se u ovom postupku nije moglo utvrditi (nije provedeno odgovarajuće vještačenje) da je kod tužitelja došlo do znatnog pogoršanja zdravstvenog stanja; da je zdravstveno stanje tužitelja, zbog godina života, inače pogoršano (sada ima 82. godine), da je pogoršano i zdravstveno stanje tužene (sada ima 84. godine).

Obzirom na navedena činjenična utvrđenja prvostepeni sud je u konačnici zaključio da, iako tužitelj traži ukidanje obaveze izdržavanja da, kod utvrđenih činjenica ima mjesta smanjenju obaveze izdržavanja S.M., primjenom odredbe člana 222. Porodičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, „cijeneći i pristanak tužene da joj se izdržavanje smanji na 10% od penzije tužitelja“, pa je donio odluku (pobijanom presudom) kojom utvrđuje obavezu S.M. da za izdržavanje S.B. mjesečno doprinosi 10% od penzije koju ostvaruje.

Ovaj sud nalazi da prvostepena presuda nije donesena povredom člana 8. Zakona o parničnom postupku, u pogledu ocjene dokaza od prvostepenog suda u vezi sa utvrđenim činjenicama, relevantnim za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari, a na koju povredu se žalbom tužitelja ukazuje i to navodom „da u samom obrazloženju sud nije dao ocjenu svih dokaza, a naročito ocjenu medicinske dokumentacije iz koje proizilazi da tužilac više nije sposoban brinuti se o sebi i da mu je potreban nadzor i staranje od strane drugog lica“. Naime, prvostepeni sud je, kako mu navedena odredba nalaže, cijenio pojedinačne nalaze o zdravstvenom stanju tužitelja, a kada tužitelj nije predložio dokaz vještačenjem njegovog zdravstvenog stanja (po vještaku medicinske struke, trebalo je uporediti trenutno zdravstveno stanje tužitelja sa zdravstvenim stanjem u vrijeme donošenja presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj P-22/02-II od 20.08.2002. godine godine) kako bi se utvrdilo da li postoji i koji je stepen pogoršanja njegovog zdravstvenog stanja, onda je prvostepeni sud tu relevantnu činjenicu utvrđivao ocjenom dokaza, koje je tužitelj proveo u postupku.

Nadalje, tvrdnja žalbe da prvostepeni sud nije cijenio dokaz koji se tiče imovnog stanja tužene ne stoji. Ovo stoga što je već prilikom prvobitnog određivanja prava S. B. na izdržavanje od bivšeg supruga-bračnog partnera S. M. (u presudi Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj P-22/02-II od 20.08.2002. godine), sud cijenio okolnost da je S. B. naslijedila pravo posjeda 5000 m² zemljišta na osnovu rješenja Osnovnog suda u Modriči od 15.08.1995. godine, tako da je tu okolnost odnosno činjenicu sud već uzeo u ocjenu kod utvrđivanja prava S.B. na izdržavanje od S.M., kao njenog bivšeg supruga-bračnog partnera.

Naime, odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku sadrži načelo slobodnog sudijskog uvjerenja, odnosno slobodne ocjene dokaza, koje se sastoje u tome da sud prilikom ocjene dokaza nije vezan bilo kakvim zakonskim pravilima, već odlučuje po slobodnom uvjerenju na osnovu savjesne i brižljive ocjene svih dokaza, pojedinačno i u međusobnom sklopu. Ocjena izvedenih dokaza, u smislu navedene zakonske norme, u nadležnosti je prvostepenog suda, a kontrolišući takvu ocjenu u predmetnom slučaju, ovaj sud ne nalazi bilo kakvu sumnju u pravilnost i potpunost činjenica koje je utvrdio prvostepeni sud po svom slobodnom uvjerenju, pa kako su dokazi izvedeni bez povrede postupka, neosnovani su žalbeni navodi usmjereni na ocjenu izvedenih dokaza.

Odredba člana 222. Porodičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisuje da izdržavana osoba, kao i obveznik izdržavanja, može tražiti da sud povisi, snizi ili ukine izdržavanje dosuđeno ranijom pravosnažnom presudom (odnosno sudskom nagodbom) ako su se izmijenile okolnosti na osnovu kojih je donesena ranija odluka, a odredba člana 203. istog zakona propisuje da bračni partner ima pravo na izdržavanje od svog bračnog partnera srazmjerno njegovim mogućnostima ako nema dovoljno sredstava za život, ili ih

ne može ostvariti iz svoje imovine, a nesposoban je za rad ili se ne može zaposliti (identična odredba je odredba člana 239. Porodičnog zakona SR BiH). Odredbe članova 203., 214. i 215. istog zakona propisuju, da sud u postupku za određivanje izdržavanja, prilikom utvrđivanja potreba osobe koja zahtijeva izdržavanje, uzima u obzir njegovo imovinsko stanje, sposobnost za rad, mogućnost zaposlenja, zdravstveno stanje i druge okolnosti od kojih zavisi ocjena njegovih potreba a kod utvrđivanja mogućnosti osobe koja je dužna davati izdržavanje da će uzeti u obzir sva njena primanja, stvarne mogućnosti da stiče povećanu zaradu, vlastite potrebe te osobe i njene zakonske obaveze izdržavanja.

Dakle, kada je u postupku koji je tužiteljica pokrenula tužbom nakon razvoda braka S.M. i S.B., a koji je vođen kod Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine pod brojem P-22/02-II, sud utvrdio da su se ispunile pretpostavke iz odredbe člana 239. Porodičnog zakona SR BiH (identična odredba je u članu 203. Porodičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) i S.M. obavezan da za izdržavanje S.B. plaća na ime izdržavanja 50% od penzije koju prima (koja obaveza je zatim izmijenjena na 30% od iznosa penzije presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 010358 10 P od 17.01.2011. godine), u ovom postupku, u kojem S.M. (tužitelj) traži ukidanje obaveze izdržavanja, potrebno je bilo nesumnjivo utvrditi, odnosno dokazati, da bar jedna od navedenih pretpostavki iz člana 239. Porodičnog zakona SR BiH, odnosno člana 203. Porodičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, više ne postoji.

Prema obrazloženju pobijane presude tužitelj u prvostepenom postupku nije dokazao da neka od navedenih pretpostavki ne postoji a prvostepeni sud je našao da, prema utvrđenim činjenicama, doprinos tužitelja za izdržavanje tužene treba smanjiti sa procenta od 30% na procenat od 10%, od penzije koju ostvaruje.

Tužitelj, kada obrazlaže žalbene razloge pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, ukazuje u žalbi da je prvostepeni sud odlučujući o zahtjevu tužitelja trebao primijeniti odredbe člana 205. i člana 208. Porodičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Kako se tužitelj u tužbi, činjeničnim navodima, nije pozvao na ove odredbe, niti je u prvostepenom postupku dokazivao i dokazao činjenice na osnovu kojih bi se navedene odredbe Porodičnog zakona mogle primijeniti (grubo ili nedolično ponašanje u bračnoj zajednici, da izdržavanje predstavlja očiglednu nepravdu za drugog bračnog partnera, da je zaključen novi brak ili zasnovana vanbračna zajednica, ili da je tužena postala nedostojna tog prava), onda pozivanje u žalbi na navedene odredbe ne ukazuje na pogrešnu primjenu materijalnog prava, u pogledu odluke koju je prvostepeni sud donio.

Prema sadržaju navedenih relevantnih odredaba Porodičnog zakona, okolnostima od značaja za odluku suda o izdržavanju, te kod navedenih činjenica utvrđenih u prvostepenom postupku po ocjeni ovog suda prvostepeni sud je,

cijeneći sve porodične i imovinske prilike a naročito zdravstveno stanje tužitelja i tužene, njihove potrebe, troškove života i materijalne prihode, pravilno odredio visinu doprinosa tužitelja za izdržavanje tužene ubuduće, odnosno od donošenja prvostepene presude. Naime, i po ocjeni ovoga suda, tužitelj je u mogućnosti da za izdržavanje tužene doprinosi iznos od 4,14 KM (10% od penzije koju ostvaruje) mjesečno i da plaćanjem tog iznosa neće biti ugrožena njegova egzistencija, te da će na taj način i tužena i tužitelj biti zdravstveno osigurani što, s obzirom na njihovo zdravstveno stanje i godine života, ne treba zanemariti.

Na osnovu izloženog, nisu osnovani žalbeni razlozi, kojima tužitelj pobija prvostepenu presudu i kako ista nije donesena ni uz povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, odlučeno je kao u izreci ove presude primjenom odredbe člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Iljo Klaić